

Тема№7: Санітарія та гігієна праці.

Навчальні питання:

- Вступ
- Вплив шкідливих чинників санітарії та гігієни праці на людину.
- Захист від впливу шкідливих чинників санітарії та гігієни праці
- Заключення

1. Вплив шкідливих
чинників санітарії та
гігієни праці на
людину.

● *Гігієна праці* – область профілактичної медицини, що вивчає умови збереження здоров'я на виробництві, і заходу, що сприяють цьому.

- *Санітарна техніка* – це заходи і пристрої технічного характеру, що відносяться до промислової санітарії (системи і пристрої вентиляції, опалення, кондиціонування повітря,

- Виробнича санітарія розглядає ряд факторів, що можуть впливати на здоров'я і самопочуття людини, визначає джерела виникнення цих факторів і встановлює способи захисту від них.

- Основною задачею промислової санітарії залишається створення для працюючих комфортних умов праці

- Шкідливі фактори за характером свого впливу поділяються на фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні

- До фізичних факторів належать параметри повітря (температура, вологість, швидкість руху повітря), вібрація, шум, нетоксичний пил, пара, різкі види випромінювань, освітленість тощо.

- До хімічних факторів відносяться токсичні пил, парі і газ.

- До біологічних факторів відносяться вплив мікроорганізмів та бактерій рослин та тварин.

-
- До психофізіологічних факторів відносяться фізичні та нервово-психічні перевантаження, які пов'язані з тяжкою, монотонною працею.

- *Комфортні умови* – це умови, що не викликають незручності в людини при виконанні роботи, відхилень у здоров'я і профзахворювань, і при який у людини спостерігається максимальна працездатність і продуктивність.

- Мікроклімат характеризується наступними параметрами: температура, вологість, тиск, швидкість повітря і хімічний склад повітря.

● **Температура
навколишнього
середовища впливає на
працездатність людини,
може викликати
погіршення здоров'я і
професійні захворювання**

- *Ефективна температура* – це відчуття температури людиною з урахуванням вологості повітря. Наприклад, у сухому повітрі може знаходитися при температурі 100 °С, а у вологому при температурі 50 °С.

- *Еквівалентна температура* – це відчуття температури людиною з урахуванням вологості повітря і швидкості вітру. При збільшенні швидкості вітру в 2 рази величина комфортної температури збільшується на 2°C в літній час і знижується на 2°C в зимовий час.

- Підвищена вологість більш 85% утрудняє терморегуляцію через зниження випару поту, а занадто низька вологість менш 20% викликає пересихання слизоватих оболонок дихальних шляхів. Оптимальні величини відносної вологості складають 60–75%.

- Комфортні умови по швидкості вітру залежать від часу року і виду виконуваної роботи.

Мінімальна швидкість руху повітря, що відчувається людиною 0.2 м/с.

У зимовий час року швидкість руху повітря не повинний перевищувати 0.5 м/с, а влітку 1, м/с при дуже тяжких умовах праці допускається збільшення швидкості повітря до 3 м/с.

- До найбільш небезпечних речовин відносяться: чадний газ, хлор, аміак, ціаністий водень, хлороводень, фосген, сірководень, диоксін, діціан, оксиди сірки й азоту.

- *ГДК шкідливих речовин* – така концентрація, що діє в плинні всіх робочих змін протягом усього робочого стажу і не викликає негативних відхилень у здоров'я людини і його поколінь.

- Класифікація шкідливих речовин.

По хімічному стану:

- органічні;
- неорганічні.

-
- По агрегатному стану:
 - газоподібні;
 - рідкі;
 - тверді.

По характеру впливу на людину:

задушливі;

дратівні (фіброгенні);

сенсibilізируючи;

наркотичні;

загальнотоксичні;

канцерогенні;

мутагенні;

впливаючи на репродуктивну функцію.

- **Кондиціонування повітря** – це створення й автоматична підтримка в приміщеннях незалежно від зовнішніх умов визначеної температури, вологості, чистоти повітря і швидкості повітряних потоків.